

begin tot heden, en hoe de doelstellingen in de huidige tijd moeten worden vertaald. Speciaal aan de samenwerking is de wijze waarop sinds lange tijd de stichting zich steeds weet aan te passen aan de nieuwe tijd en de veranderde politieke relaties tussen Indonesië en Nederland.

Hans van den Akker studeerde maatschappijgeschiedenis aan de Erasmus Universiteit. Hij was geschiedenisdocent en werkte als reisbegeleider in Indonesië. Hij is tentoonstellingsmaker en conservator van museum Bronbeek. Hij is gespecialiseerd in de materiële militaire cultuur van Nederlands-Indië en Indonesië 1945-1950 maar wil vooral verhalen van mensen met u delen.

Foto Ingrid Kockx

Samenvatting Hans van den Akker bespreekt het huidige geschiedenisonderwijs in Indonesië en Nederland. En het ambitieuze en digitale platform Glitch. Hoofddoel van Glitch is om scholieren/studenten die opgroeien in heel verschillende culturen, maar met een belangrijke gemeenschappelijke geschiedenis met elkaar in gesprek te brengen. Dat zijn Indonesische en Nederlandse middelbare scholieren vanaf 15 jaar. Kennismaken en perspectieven uitwisselen om bewustwording te krijgen van elkaars cultuur en leefwereld en kijk op de geschiedenis. Glitch verzorgt de digitale connectie met een Indonesische en Nederlandse school. Een lessenserie in het kader van dekolonisatie, internationalisering en wereldburgerschap.

Dagvoorzitter Adrienne Zuiderweg schrijft een literatuurgeschiedenis van de Nederland-Indische literatuur en een bloemlezing met gedichten van VOC-personeel. Met Humphrey de la Croix schreef ze het borgingsplan 'Indisch koken en de Indische Rijsttafeltraditie' dat is bijgeschreven in de Inventaris van Immaterieel Erfgoed Nederland (2022). Ze is secretaris van de Stichting Indisch Erfgoed.

Foto Ingrid Kockx

**Laatste Themazondag seizoen 2022-2023:
30 april - Medan, toen en nu**

Heeft u suggesties voor onderwerpen? Wij horen die graag! info@indischerfgoed.nl

Themazondag Onderwijs in Nederland en Indonesië

19 maart 2023

10.00 – 11.00	Ontvangst met koffie of thee en spekkoeke
11.00 – 11.05	Opening door dagvoorzitter Adrienne Zuiderweg
11.05 – 11.35	Jacques Dane: <i>De schuldige collectie. Verborgene boodschappen in leermiddelen over Nederlands-Indië. 1900-1940</i>
11.35 – 12.05	Mervin Bakker: <i>Hoger onderwijssamenwerking Indonesië-Nederland: voortbouwen op een uniek fundament</i>
12.05 – 14.00	pauze met Indisch lunchbuffet
14.00 – 14.30	Ute Jansen: <i>Learn – Share – Encourage. De Van Deventer-Stichting en haar voorlopers: 110 jaar ondersteuning van onderwijs in Indonesië</i>
14.30 – 15.00	Hans van den Akker: De kern van mijn verhaal
15.00	Afsluiting door dagvoorzitter Adrienne Zuiderweg

De Themazondagen worden georganiseerd door een samenwerkingsverband van de stichtingen Klein Bronbeek, Indisch Erfgoed en Kumpulan, en Museum Bronbeek.

Kumpulan

Ministerie van Defensie

Actuele informatie op de websites van [Reünie- en Congrescentrum Kumpulan](#) en de [Stichting Indisch Erfgoed](#)

Onderwijs in Nederland en Indonesië

Vroeger gingen Nederlands-Indische kinderen en vorstzonen naar Holland voor vervolgonderwijs. Naar o.a. Leiden, Delft, Breda (Koninklijke Militaire Academie), Deventer (Tropische Landbouwschool), Wageningen (Landbouw Hogeschool). Nu studeren Nederlanders via Nuffic in Indonesië. Of via Darmasiswa in Indonesië de Indonesische taal, cultuur, muziek of ambacht. Conrad van Deventer en Elisabeth Maas hebben zich in Nederlands-Indië ingezet voor onderwijsverbetering. Hun stichtingen gingen later op in de Van Deventer-Maas Stichting, die met Yayasan Van Deventer-Maas Indonesia het Indonesiërs mogelijk maakt aan Indonesische instellingen te studeren. Indonesiërs en Nederlanders ontmoeten elkaar in de Indonesia Nederland Youth Society. Het digitale platform Glich brengt scholieren en studenten in Nederland en Indonesië met elkaar in gesprek over elkaars cultuur, leefwereld en kijk op hun gemeenschappelijke geschiedenis.

Jaques Dane, historicus, is hoofd onderzoek en conservator van het Nationaal Onderwijsmuseum, Dordrecht. Hij promoveerde in 1996 bij de vakgroep Algemene Pedagogiek van de Rijksuniversiteit Groningen. Jacques Dane publiceert regelmatig over onderwijs- en opvoedingsgeschiedenis. Recente publicaties over Nederlands-Indië in het onderwijs in: *Didactief*, *Journal of Educational Media, Memory, and Society* (2018), de bundel *Gendered empire. Intersectional perspectives on Dutch post/colonial narratives* (2020, redactie Nancy Jouwe).

Foto Christian van Houwelingen

Samenvatting Het onderwerp 'Nederlands-Indië' is ruim vertegenwoordigd in de omvangrijke collectie (350.000 objecten) van het Nationaal Onderwijsmuseum te Dordrecht. De veelkleurige, bekende schoolplaten met vaak adembenemend natuurschoon tonen een nostalgisch beeld van de kolonie. De lesmethodes voor het aardrijkskundeonderwijs en de handleidingen bij de schoolplaten vertolken een andere boodschap: Nederlandse-Indië was van cruciaal belang voor de

Nederlandse economie. Deze leermiddelen rechtvaardigden de ongelijke machtsstructuren: Indonesië was al eeuwenlang een wingewest waar de Nederlanders het voor het zeggen hadden. Hoe werd deze boodschap in de klas overgedragen en gerechtvaardigd?

Mervin Bakker is directeur Internationale Strategie & Relaties aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG), waar Indonesië een van de focuslanden is. Hiervoor werkte hij voor het Netherlands Education Support Office van Nuffic in Zuid-Afrika (2017-2020) en Indonesië (2011-2017) als Regional Director. Tijdens zijn zes jaar in Jakarta was hij voornamelijk actief in het ondersteunen van Nederlandse hoger onderwijsinstellingen in Indonesië en de ASEAN-regio, en het uitvoeren van onderwijsprogramma's en projecten voor de Nederlandse overheid. Sinds 2020 is Mervin bestuurslid van de Indonesia Nederland Society, een sectoroverschrijdend platform ter ondersteuning van bilaterale netwerken tussen Indonesië en Nederland.

Samenvatting Internationalisering in het hoger onderwijs heeft de laatste jaren een vlucht genomen. Onderzoekers, docenten en studenten van Nederlandse universiteiten en hogescholen hebben contacten over de hele wereld. Er is echter geen land buiten Europa waar Nederland zo'n innige samenwerking mee heeft als met Indonesië. Er is sprake van een uniek fundament waarop de samenwerking bloeit en zich constant aanpast aan relevante ontwikkelingen in de relatie. Tijdens zijn lezing neemt Mervin Bakker u mee in de ontwikkeling van de hoger onderwijs samenwerking tussen Indonesië en Nederland, zowel vanuit bilateraal perspectief als vanuit zijn huidige rol bij de Rijksuniversiteit Groningen.

Ute Jansen werkt meer dan 30 jaar op het gebied van Global Development/Programme Management/Learning & Development Capacitybuilding/Internationalisation Hoger Onderwijs. Ze woonde in Azië en Afrika en woont sinds 2004 in Nederland. Hier werkte ze o.a. voor Oxfam Novib, Nuffic en de Universiteit Leiden. De rode draad in haar carrière is de overtuiging dat toegang tot kennis dé sleutel is voor voortgang en ontwikkeling. In haar werk wil ze bijdragen aan de verbetering van de positie van meisjes en vrouwen. Tegenwoordig is Ute Jansen onderzoeker/adviseur bij Bureau

Blaauwberg in Leiden. Sinds 2016 is ze voorzitter van de Van Deventer-Maas Stichting.

Samenvatting De Van Deventer-Maas Stichting (VDMS) geeft met haar voorlopers meer dan 100 jaar richting aan toegankelijk onderwijs voor leerlingen en studenten met een minder draagkrachtige achtergrond. Meisjes in het bijzonder, zodat die in hun levensonderhoud kunnen voorzien. In 2017 is de Yayasan Van Deventer Maas Indonesia (YVDMI) opgericht voor versterking van de band met Indonesië. Ute beschrijft de ontwikkeling van de VDMS vanaf het